

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ Γ' ΕΠΑΛ 2025

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποδείξετε ότι : $(c)' = 0$.

A2. Τι ονομάζεται διάμεσος δείγματος n παρατηρήσεων τοποθετημένων σε αύξουσα σειρά;

A3. Τι ονομάζεται σχετική συχνότητα και τι ιδιότητες έχει;

A4. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως Σωστές ή Λανθασμένες :

- i) Αν $C_A > C_B$ τότε το δείγμα A είναι πιο ομοιογενές από το δείγμα B.
- ii) Η μέση τιμή και η διάμεσος είναι μέτρα διασποράς.
- iii) Η διακύμανση εκφράζεται σε ίδιες μονάδες μέτρησης με εκείνες των τιμών x_i της μεταβλητής X.
- iv) Αν μια συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της τότε η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 .
- v) Αν μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και $f'(x_0)=0$ τότε η f παρουσιάζει ακρότατο στο x_0 .

A5. Να συμπληρώσετε τα κενά :

i) $(f(x) \cdot g(x))' =$

ii) $\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' =$

iii) $\left(\frac{1}{x}\right)' =$

iv) $(\sqrt{x})' =$

ΘΕΜΑ Β

Οι παρατηρήσεις $a^2, 15, 21, 6a, a, 6, 12$ έχουν μέση τιμή $\bar{x}=12$.

B1. Να βρείτε το a .

B2. Για $a=3$, να βρείτε :

- i) το εύρος R και τη διάμεσο δ
- ii) την τυπική απόκλιση

B3. Να εξετάσετε το δείγμα ως προς την ομοιογένεια .

ΘΕΜΑ Γ

Οι παρατηρήσεις $x_1, x_2, \dots, x_n$ ακολουθούν περίπου κανονική κατανομή. Το 16% των παρατηρήσεων είναι μεγαλύτερες του 12, ενώ το 2,5% των παρατηρήσεων είναι μικρότερες του 6.

Γ1. Να αποδείξετε ότι $\bar{x}=10$ και $s=2$

Γ2. Αν 320 παρατηρήσεις είναι μικρότερες του 8, να βρείτε πόσες παρατηρήσεις βρίσκονται μεταξύ του 10 και 14.

Γ3. Αν $f(x) = x^3 - R \cdot x + \delta$, όπου R το εύρος και δ η διάμεσος των παραπάνω παρατηρήσεων :

- i) Να βρείτε την εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $A(1, f(1))$.
- ii) Αν οι τετμημένες x_i , με $i=1, 2, \dots, n$ των σημείων της εφαπτομένης είναι οι παραπάνω παρατηρήσεις, να βρείτε το συντελεστή μεταβολής των τεταγμένων των σημείων της.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = -x^3 + ax^2 + bx + 10$. Αν ο ρυθμός μεταβολής της f για

$x = -2$ είναι 3 και η γραφική παράσταση της f διέρχεται από το $A(-2, 12)$, να δείξετε ότι

$a = -6$ και $b = -9$.

Δ2. Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

Δ3. Στον παρακάτω πίνακα συχνοτήτων των παρατηρήσεων μιας μεταβλητής X το κ είναι το τοπικό ελάχιστο της f το λ είναι το τοπικό μέγιστο της f και $\mu = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 9}{\sqrt{x^2 - 5} - 2}$.

i) Να βρείτε τα κ , λ , μ .

ii) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα :

x_i	v_i	$f_i\%$	N_i	$F_i\%$
1				
2	κ		λ	
3				75
4	μ			80
5				
Σύνολο				

iii) Να βρείτε τη μέση τιμή $\bar{x}$ και τη διάμεσο των παρατηρήσεων.

iv) Να βρείτε τη διασπορά των παρατηρήσεων.

$$\text{Δίνεται } s^2 = \frac{1}{v} \left\{ \sum x_i^2 v_i - \frac{(\sum x_i v_i)^2}{v} \right\}$$

v) Να εξετάσετε αν το δείγμα των παρατηρήσεων είναι ομοιογενές.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελ.28

A2. Σχολικό βιβλίο σελ.87

A3. Σχολικό βιβλίο σελ.65

A5. i) $f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$

ii) $\frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)}$

iii) $-\frac{1}{x^2}$

iv) $\frac{1}{2\sqrt{x}}$

ΘΕΜΑ Β

B1.

$$\bar{x} = 12 \Leftrightarrow \frac{\alpha^2 + 15 + 21 + 6\alpha + \alpha + 6 + 12}{7} = 12 \Leftrightarrow \alpha^2 + 7\alpha + 54 = 84 \Leftrightarrow \alpha^2 + 7\alpha - 30 = 0 \Leftrightarrow \alpha = 3 \text{ ή } \alpha = -10$$

B2. Για $\alpha = 3$: 9, 15, 21, 18, 3, 6, 12

i) $R = 21 - 3 = 18$

ταξινομώντας τις παρατηρήσεις κατά αύξουσα σειρά : 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21

προκύπτει ότι $\delta = t_4 = 12$

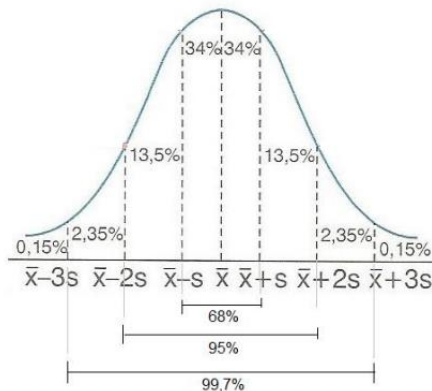
ii) $s^2 = \frac{1}{v} \sum_{i=1}^n (t_i - \bar{x})^2$
 $= \frac{(3-12)^2 + (6-12)^2 + (9-12)^2 + (12-12)^2 + (15-12)^2 + (18-12)^2 + (21-12)^2}{7} = \frac{252}{7} = 36$

$$\text{Άρα } s = \sqrt{s^2} = \sqrt{36} = 6$$

$$\text{B3. } CV = \frac{s}{\bar{x}} = \frac{6}{12} = 50\% > 10\% \text{ οπότε το δείγμα δεν είναι ομοιογενές}$$

ΘΕΜΑ Γ

Αφού οι παρατηρήσεις $x_1, x_2, \dots, x_n$ ακολουθούν περίπου κανονική κατανομή ισχύει:

Γ1. Το 16% των παρατηρήσεων είναι μεγαλύτερες του 12 άρα $\bar{x} + s = 12$ (1)

Το 2,5% των παρατηρήσεων είναι μικρότερες του 6 άρα $\bar{x} - 2s = 6$ (2)

Λύνοντας το σύστημα των (1), (2) προκύπτει ότι $s=2$ και $\bar{x}=10$

Γ2. 320 παρατηρήσεις είναι μικρότερες του 8 άρα αν n το σύνολο των παρατηρήσεων προκύπτει: $\frac{16}{100} \cdot n = 320 \Leftrightarrow n = 2000$.

Μεταξύ του 10 και του 14 βρίσκεται το 47,5% των παρατηρήσεων δηλαδή

$$\frac{47,5}{100} \cdot 2000 = 950$$

Γ3. i) Στην κανονική κατανομή ισχύει ότι $\delta = \bar{x}$ και $R \approx 6s$ άρα $\delta = 10$ και $R = 6 \cdot 2 = 12$.

Οπότε $f(x) = x^3 - 12x + 10$, με $f'(x) = 3x^2 - 12$, άρα η εξίσωση της εφαπτομένης της f στο $A(1, f(1))$ είναι $\varepsilon: y = \lambda x + \kappa$, όπου $\lambda = f'(1) = -9$ άρα προκύπτει $y = -9x + \kappa$.

Όμως $f(1) = -9 + \kappa \Leftrightarrow -1 = -9 + \kappa \Leftrightarrow \kappa = 8$, άρα $\varepsilon: y = -9x + 8$.

ii) Για τις τεταγμένες ισχύει: $y_i = -9x_i + 8$ άρα $\bar{y} = -9\bar{x} + 8 = -82$ και $s_y = |-9|s_x = 9 \cdot 2 = 18$

$$\text{Οπότε } CV_y = \frac{s_y}{|\bar{y}|} = \frac{18}{82} = \frac{9}{41}.$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. $f(x) = -x^3 + ax^2 + \beta x + 10$ με $A_f = \mathbb{R}$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως πολυωνυμική με $f'(x) = -3x^2 + 2ax + \beta$.

Ο ρυθμός μεταβολής της f για $x = -2$ είναι 3 άρα $f'(-2) = 3 \Leftrightarrow -12 - 4a + \beta = 3$

$$\Leftrightarrow -4a + \beta = 15, (1).$$

Επιπλέον αφού η C_f διέρχεται από το $A(-2, 12)$ τότε $f(-2) = 12 \Leftrightarrow 4a - 2\beta = -6, (2)$.

Από (1), (2) προκύπτει ότι $a = -6$ και $\beta = -9$.

Δ2. Προκύπτει ότι $f(x) = -x^3 - 6x^2 - 9x + 10$ με $f'(x) = -3x^2 - 12x - 9$.

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow -3x^2 - 12x - 9 = 0 \Leftrightarrow x = -1 \text{ ή } x = -3$$

x	$-\infty$	-3	-1	$+\infty$	
$f'(x)$	-	0	+	0	-
$f(x)$	↘		↗		↘
		Τ.Ε.	Τ.Μ.		

Αρά η f γνησίως φθίνουσα στα διαστήματα $(-\infty, -3]$, $[-1, +\infty)$ και γνησίως φθίνουσα στο $[-3, -1]$.

Η f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο στο -3 το $f(-3)=10$ και τοπικό μέγιστο στο -1 το $f(-1)=14$.

Δ3. i) $\kappa = f(-3)=10$ και $\lambda = f(-1)=14$

$$\mu = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow 3} \left(\frac{x^2 - 9}{\sqrt{x^2 - 5} - 2} \right) = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow 3} \left(\frac{(x-3)(x+3)(\sqrt{x^2 - 5} + 2)}{(\sqrt{x^2 - 5} - 2)(\sqrt{x^2 - 5} + 2)} \right) = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow 3} \left(\frac{(x-3)(x+3)(\sqrt{x^2 - 5} + 2)}{x^2 - 9} \right)$$

$$= \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow 3} \left(\frac{(x-3)(x+3)(\sqrt{x^2 - 5} + 2)}{(x-3)(x+3)} \right) = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow 3} (\sqrt{x^2 - 5} + 2) = 2$$

ii) $N_1 = N_2 - v_2 = 14 - 10 = 4$ αρα και $v_1 = 4$

$$f_4\% = F_4\% - F_3\% = 80 - 75 = 5\%$$

$$f_4 = \frac{v_4}{v} \Leftrightarrow v = \frac{v_4}{f_4} = \frac{2}{0,05} = 40 \quad f_1 = \frac{v_1}{v} = \frac{4}{40} = 0,1 \quad f_2 = \frac{v_2}{v} = \frac{10}{40} = 0,25$$

Αρα $F_1\% = 10$ και $F_2\% = 35$

$$f_3\% = F_3\% - F_2\% = 75 - 35 = 40\%, \text{ αντίστοιχα } f_5\% = 20$$

$$v_3 = f_3 \cdot v = 0,4 \cdot 40 = 16 \text{ οπότε } v_5 = 40 - 32 = 8$$

$$N_3 = N_2 + v_3 = 14 + 16 = 30, \text{ αντίστοιχα } N_4 = 32 \text{ και } N_5 = v = 40$$

x_i	v_i	$f_i\%$	N_i	$F_i\%$	$x_i v_i$	$x_i^2 v_i$
1	4	10	4	10	4	4
2	10	25	14	35	20	40
3	16	40	30	75	48	144
4	2	5	32	80	8	32
5	8	20	40	100	40	200
Σύνολο	40	100	-	-	120	420

$$\text{iii) } \bar{x} = \frac{1}{v} \sum_{i=1}^5 x_i v_i = \frac{120}{40} = 3, \quad v=40, \quad \text{άρα } \delta = \frac{t_{20} + t_{21}}{2} = \frac{3+3}{2} = 3$$

$$\text{iv) } s^2 = \frac{1}{v} \left\{ \sum_{i=1}^k x_i^2 v_i - \frac{\sum_{i=1}^k x_i v_i^2}{v} \right\} = \frac{\sum_{i=1}^5 x_i^2 v_i}{20} - (\bar{x})^2 = \frac{420}{40} - 3^2 = \frac{3}{2}$$

$$\text{v) } s = \sqrt{\frac{3}{2}}, \quad CV = \frac{s}{\bar{x}} = \frac{\sqrt{\frac{3}{2}}}{3} = \frac{\sqrt{3}}{3\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{6}}{6} > 0,1 = 10\%$$

Άρα το δείγμα δεν είναι ομοιογενές

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΦΑΡΣΑΡΗ ΡΕΝΙΑ
ΤΣΙΧΛΑΚΗΣ ΣΠΥΡΟΣ